

Назив предмета: **ВЕРСКА НАСТАВА - СЛОВАЧКЕ ЕВАНГЕЛИЧКЕ ЦРКВЕ А.В.**

Годишњи фонд часова: **36**

Разред: **ПЕТИ**

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Уводни час	- Упознавање ученика и вероучитеља; - Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада на часовима верске наставе; - Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.	<u>Когнитивни аспект:</u> Разумети основна сазнања о темама које ће се обрађивати на часовима верске наставе – Словачке евангеличке а.в. цркве <u>Афективни аспект:</u> - бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	- Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.
II - КЊИГА	Објаснити ученицима каква је Библија књига	<u>Когнитивни аспект:</u>		

НАД КЊИГАМА 2. Библија—Књига над књигама 3. Како је настала Библија и подела Библије 4. Преводи Библије 5. Како читати Библију	- Библија као књига живота путем које се Бог обраћа; - Објаснити зашто је зовемо Књига над књигама; - Објаснити ученицима одакле Библија потиче, ко је њен аутор, процес настанка Библије, материјали на којима се у прошлости писало; - Ученици сазнају о трострукој подели Библије (по пореклу, времену настанка и садржају); - Ученици ће научити да препознају појединачне наслове књига и њихове библијске скраћенице;	- ученик схвата зашто је Библија за нас тако важна; - сазнаје како је Библија настала, како се дели Стари и Нови завет; - зна да наброји материјале на којима се писала; - ученик зна да именује на које начине делимо Библију и по којим критеријумима; - зна шта је библијска скраћеница; - ученик зна да именује најбитније преводе Библије; - зна како су преводи настали, ко је за њих заслужан, зашто су били преводи битни; - зна основну поделу Библије и зна да се оријентише.	- Библија, разни преводи Библије - презентација о Библији - рад са Библијом- тражење књига - песма: Читај Библију... - израда радног листа на дате теме, квиз	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. <u>Врсте наставе:</u> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: - теоријска настава (35 часова) - практична настава (1 час) <u>Место реализације наставе:</u> - Теоријска настава се реализује у учионици;
--	--	---	--	---

	-Објаснити ученицима како је Библија дошла код нас; - Објаснити ученицима како треба да поступају при читању Библије; - Скренути ученицима пажњу на помоћна средства која могу да користе код читања Библије.	<u>Афективни аспект:</u> - гради позитиван однос према Библији, види у њој извор мудрости и познавање Бога; - има жељу да чита Божију реч и разматра садржај Његовог учења.		- Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <u>Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе:</u> - Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима група располаже из подручја верске наставе Словачке евангеличке а.в.цркве.
III - ПРАИСТОРИЈА СТАРОГ ЗАВЕТА 6. Стварење света 7. Пад човека	-Ученици ће поновити и продубити причу о стварању - ред стварања /ред дана стварања /;	<u>Когнитивни аспект:</u> - ученик зна да именује дане стварања по њиховом реду;	прича О стварању (1М1) -песма „Велики је наш Бог“ (КТС 110)	- Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима

8. Каин и Авељ 9.Ноје	- Ставити акценат на Божију створитељску реч; -Консолидовати причу стварања првих људи - како су били створени –какав задатак су добили од Створитеља; -Објаснити ученицима како су живели први људи у рају (како су поштовали Божије савете и како су га изневерили); -Објаснити ученицима ко је сотона и како је обмануо Адама и Еву; - Објаснити шта је грех и зашто смо грешни;	- зна шта је био њихов садржај и то како је све створено; - зна ко су били први људи; - познаје процес стварања човека и зна имена првих људи; - свестан је своје одговорности за оно створено ; - свестан је колико је битно слушати Господа Бога; - зашто нас Господ штити пред искушењем; - постаје свестан искушења и покушава да му се одупре ; - ученик је вођен ка несебичном показивању љубави према браћи и сестрама;	-библијска прича о паду човека (1М 3) праћена илустрацијама (прилагођене узрасту ученика) - приче о непослушности -библијска прича Каин и Авељ /1М 4/ - презентација на тему „Грех“ - песма „Пази“ /КТС 208/ -библијска прича о Ноју /1М 6,7,8/ - израда радног листа на дате теме, квиз	савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. -Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. - Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспонованја наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту
-------------------------------------	--	--	---	---

	-Поновити и консолидовати причу о Каину и Авелју; - Објаснити како је Каин згрешио и какве су биле последице; - Објаснити значење жртвовања. -Поновити причу о Ноју и објаснити ученицима да је јако битно слушати Господа Бога и имати поверење у његова обећања.	- учи да савлада свој гнев и да не завиди својим ближњим; -ученик разуме значај поверења у Бога и његову бригу за човека - зна да је битна послушност. <u>Афективни аспект:</u> -схвата вредност стварања за човека; -формира однос према заштити природе; - схвата потребу за опраштањем и признавањем својих грехова Богу; - утврдиће своје поверење у Бога; -схвата да и он може да допринесе добрим односима у породици .		ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. - Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. <u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности
--	--	--	--	--

IV - СВЕДОЦИ ВЕРЕ У СТАРОМ ЗАВЕТУ				реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; провером знања које ученици усвајају на часу и испитавањем ставова; <u>Оцењивање</u> Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: -усмено испитивање; -писмено испитивање; - посматрање понашања ученика;
10. Исак и Ребека	- Поновити и продубити причу о Исаку и Ребеки;	<u>Когнитивни аспект:</u>	.библијска прича о Исаку /1М 24/	
11. Езав и Јаков	- Доживљавати Ребеку као вољну и милу жену;	- ученик схвата колико је важно да има поверење у Господа Бога;	-библијска прича – Езав и Јаков /1М 25-35/	
12.Јаков код Лавана		- он учи да му повери своје бриге;		
13. Повратак Јакова	- Представити слугу, који има поверења у Бога и моли се за његов благослов;	- разуме потребу добрих братских односа ;	-библијска прича о Јосипу	Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:
14. Јосип и његова браћа	-Описати братски однос између Езавом и Јаковом	- зна, да би сваки члан породице требао да; настоји да одржава добру и пријатну атмосферу у породици ;	/1М37-46/ - прочитање неких текстова	-усмено испитивање;
15. Јосип роб у Египту	(њихове различите природе и неједнак однос родитеља према	- ученик је вођен ка говорењу истине пред Богом и пред људима;	-гледање филма о Јосипу	-писмено испитивање;
16. Јосип владар Египта		- ученик је свестан да лаж и превара повређују	-песма Краљу краљева - /КТС 267/	- посматрање понашања ученика;

	њиховим двојници синова); -Ученици сазнају о лажи Јакова и о последицама те лажи; - Истакнути разлог зашто Јаков бежи од брата; - Описати Јаковову лаж и дефинисати је као грех пред којим Јаков бежи и сноси последице; - Указати на Јаковово служење код стрица, о његовим успесима и неуспесима;	- воде ка стиђу и бежању од људи и Бога; - схватити Јаковову жељу за Божијим благословом и помирењу; - именовати неке библијске ликове, које су опростили и навести их као пример; - схватити, да освета као начин за решавање конфликта није права опција; - знати разлику између добра и зла; - знати да је Господ Бог са њим и у тешкој ситуацији и даје му снаге да је савлада; -научити се стрпљењу; - вести ка сношењу кривице и поверења у Бога;	- израда радног листа на дате теме, квиз	Оквирни број часова по темама I - УВОД – 1 II - КЊИГА НАД КЊИГАМА- 5 III - ПРАИСТОРИЈА СТАРОГ ЗАВЕТА-5 IV - СВЕДОЦИ ВЕРЕ У СТАРОМ ЗАВЕТУ— 7 V -ХРИШЋАНИН И МОЛИТВА– 4 VI - ЦРКВА – БОЖИЈА ПОРОДИЦА – 7 VII - ЦРКВЕНА ГОДИНА - 5 ЕВАЛУАЦИЈА – 1+1
--	--	---	---	---

	- Продубити причу о Јакововом повратку кући - доживети његов страх од сусрета са братом али и узајамно помирење; - Описати ученицима однос Јосипа и његове браће, њихову љубомору и бес због снова које није скривао већ их је причао и браћи и родитељима; - Спознати причу о издаји и освети Јосипове браће ; - Пратити Јосипову животну причу за време његовог боравка у Египту;	- сматрати да покорност код Господа Бога доноси благослов и успех ; - схватити да Господ Бог може да окрене зло у добро; -препреке сматрати као тестове храбрости и вере. <u>Афективни аспект:</u> - вољан је да помогне, уради нешто више ; - схвата узајамну љубав као важан стуб за брак и породичан живот ; - схвата да кроз узајамно праштање можемо пронаћи пут ка себи; - учи се да гледана лаж као на грешку, која ће на карају да се окрене против лажова;		
--	--	--	--	--

	- Јосип остаје доследан у својој вери у Бога чак и као роб ; - Сазнати о причи сусрета Јосипа са оцем и како је Јосип збринуо своју породицу.	- схвата важност породице и потребу праштања и помирења; - на веру гледа као на начин савладавања препрека; -признаје значај опроста у породици и тежи ка томе да и сам испољи опроштење у школи, породици и моли се за опроштај других; - одбија освету.		
V -ХРИШЋАНИН И МОЛИТВА 17. Суштина садржај молитве	- Ученици ће поновити и проширити битне основе – шта је то молитва, који је њен садржај и како да га изразимо; - Ученици ће знати на који начин можемо да	<u>Когнитивни аспект:</u> - схвата нужност молитве у животу хришћанина; - зна да именује шта је то молитва, како можемо да се молимо;	-Прочитати изјаву Мајке Терезе из уџбеника стр. 39; -текст из Новог завета Матеј 7,7	

18. Време, место и форма молитве	се молимо, када и зашто се молимо, где можемо да се молимо;	- када, где и зашто се молимо, какав став треба да заузмемо код молитве;	-песма: Моли се... песмарица за децу	
19.Молитва Господња - Оче наш	- Ученици ће сазнати како се обраћамо Господу Богу у молитви; - Ученици ће се упознати са формом и ставом код молитве; - Поновити молитву Господњу - Оче наш као пример свих молитви; - Дубље и подробније схватити појединачне молбе преузете из Молитве Господње ,	- труди се да продубљује свој молитвени живот; -учи да изражава молбе и захваљује се не само у особној молитви, већ и у друштву разреда, породице, цркве : - зна да именује појединачне молбе Молитве Господње; - стручно зна да изрази шта је њихов садржај. <u>Афективни аспект:</u> - развија свој молитвени живот и продубљује своју везу; - осећа потребу за молитвом.	-новозаветни текстови: Лука 10,38-42, Матеј 6,5-8, -научити молитву господњу Оче наш... Матеј 6, 9-13, -прича о монаху /уџбеник стр. 43/ -пример књиге Мали катехизам од Др Мартина Лутхера -објашњење Молитве господње - израда радног листа на дате теме, квиз	

			Песма: Молитвом сваки дан... 251 КТС	
VI - ЦРКВА – БОЖИЈА ПОРОДИЦА		<u>Когнитивни аспект:</u>		
20. Настанак цркве	- дати основне податке о цркви, ко сачињава цркву и која је њена улога и значење - поновити ко је основао цркву и зашто	- дете зна да каже, шта је црква, како и зашто је настала - зна ко је глава цркве и ко су њени представници	- показати фотографије цркава, показати евангеличку песмарицу и друге песмарице - презентација хришћанских симбола - посетити цркву као и литургију	
21. Улога цркве	- спознаја околности настанка цркве, глава цркве, шта је црква	- зна на чему леже многе улоге цркве и како их црква реализује	- песма: Смети живети за Христа... 475 ЕС	
22. Литургија	- објаснити која је улога цркве:	- зна да именује шта је централни део литургије и шта спада у њен след	- израда радног листа на дате теме, квиз	
23. Евангеличка песмарица	- мисијна - диаконичка - живот за пример	- зна да објасни речи као што су „литургија“, јеванђеље, кредо“ и слично		
24. Евангеличка црква	- наставна - објаснити шта је то литургија и шта има за циљ	- ученик зна како да се оријентише у евангеличкој песмарици, зна да именује по чему		
25. Симболи				

Хришћанства	- објаснити шта је центром евангеличке литургије - сазнање какав је след литургије, научити нове појмове типичне за ову област - упознати се са садржајем евангеличке песмарице, како се дели и како у њему можемо правилно и брзо да се оријентишемо сазнати чему служе цркве, ко се тамо окупља и - објаснити какву улогу имају поједини саставни делови интеријера – приповедаоница, крстионица, олтар и сл. - упознавати најбитније хришћанске знаке - симболе, научити шта симболизирају и у каквим околностима су	тражимо појединачне песме, антифоне и молитве - познаје и друге песмарице - ученики зна да наброји шта је саставни део евангеличке цркве - зна за шта црква служи и зашто се тамо окупљају верници - зна за следеће бослужбене обреде које се дешавају у цркви - ученик зна да именује неке хришћанске симболе - зна да се оријентише у њима, зна шта значе и симболизирају <u>Афективни аспект:</u> - ученик гледа на литургију као на начин за продубљење своје		
-------------	---	---	--	--

	се користили и користе до данас	вере путем Божије речи, хвалопесмама и молитвом - гради позитиван однос ка хришћанским песмама и продубљује своју веру - осећа потребу посећивати литургију		
VII - ЦРКВЕНА ГОДИНА		<u>Когнитивни аспект:</u>		
26. Подела црквене године–Божићни круг	- Ученицима дати основне информације о црквеној години и основну поделу црквене године;	- зна да именује чиме почиње и чиме се завршава црквена година, каква је њена основна подела;	-новозаветни текст Матеј 1,18-24 – рођење Исуса Христа - Божић Марко 14-16 – смрт и васкрснуће – Васкрс Дела апостолска 1-2 – обећања Духа Светог- Светодушевни празници	
27. Васкрсни круг	- Научити који празници и недеље граде божићни круг;	- зна да именује празнике и недеље божићног круга	-показати календар-кад је који празник	
28. Светодушевни круг	-Научити да већ познате празнике споји са појединачним	- зна да исприча која библијска дешавања се везују за Божић; - схвата значај рођења Спаситеља ;	-ручно урадити круг од папира – подела црквене године песма: Тиха ноћ ...60 ЕС	

29. Несвечани део црквене године	празничним даном и недељом; - Научити какви празници и недеље граде васкршњи круг; - Поновити васкршњу причу; -Научити који празници и недеље граде светодушевени круг и спознати срж светодушевних празника - Научити о празницима и недељама, које граде несвечани део црквене године. -Сазнати колико и у којој мери су ученици	- ученик зна да именује празнике и недеље васкршњег круга; - ученик схвата значај Христовог мучења и васкрснућа; - ученик зна да именује празнике и недеље светодушевног круга; - зна који је садржај и порука ових празника ; - ученик зна да именује појединачне недеље и празничне дане и зна шта они значе. - утврдити у ком обиму је запамтио, схватио и стекао знање на часовима веронауке у овом разреду <u>Афективни аспект:</u> -заинтересује се за прослављање ових празника у својој цркви	Христ је васкрсао... 600 ЕС Дух Свети ... 64 КТС - израда радног листа на дате теме, квиз	
---	--	--	--	--

	разумели, схватили и стекли знање на часовима веронауке у току целе школске године.	-схвата важност празника у свом животу		
--	---	--	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Словачки језик и књижевност
2. Историја
3. Географија
4. Биологија
5. Ликовна култура
6. Музичка култура
7. Грађанско васпитање

За остваривање програма верске наставе - Словачке евангеличке а.в.цркве за пети разред основне школе користи се следећа литература:

- BIBLIA – Stará a Nová Zmluva
- NAŠA CESTA – učebnica evanjelického náboženstva pre 5.ročník základných škôl; Tomáš Semko st.; Tranoscius, L. Mikuláš, 2010.
- ŽIVOT A VIERA (náboženská výchova pre 5.ročník základných škôl – evanjelické a.v. náboženstvo); Dana Naďová; Tranoscius, Liptovský Mikuláš v roku 2012.
- Радна свеска из верске наставе за пети разред- PRACOVNÝ ZOŠIT k učebnici náboženskej výchovy Život a viera pre 5.ročník základných škôl – evanjelické a.v. náboženstvo; Dana Naďová; Tranoscius, Liptovský Mikuláš, 2012.

Názov predmetu: **Náboženská výchova - Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v.**

Ročný fond hodín: **36**

Ročník: **Piaty**

TEMATICKÝ CELOK (Témy)	CIEĽ	VÝCHODISKÁ Po ukončení danej témy žiak:	ODPORUČENÝ OBSAH PO TÉMACH	SPÔSOB REALIZOVANIA PROGRAMU
I. – ÚVOD 1.Úvodná hodina	• zoznamovanie sa so žiakmi • Spoznávanie žiakov s plánom a programom náboženskej výchovy pre prvý ročník • Motivovanie žiakov, aby navštevovali hodiny náboženskej v.	<i>Kognitívny aspekt:</i> • porozumie základným vedomostiam o témach, ktoré sa budú spracúvať na hodinách náboženskej výchovy <i>Afektívny aspekt:</i> • bude povzbudený, aby sa aktívne zapájal a zúčastňoval na hodinách náboženskej v.	• zoznamovanie sa s obsahom a spôsobom práce	Katechéta (učiteľ náboženstva) by mal vždy prihliadať na to, že katechizmus nie je len hromadenie informácií ("poznání o viere"), ale znamená to snahu osobne prijať učenie a skúsenosti Cirkvi, ako i implementáciu do života prostredníctvom slobodnej účasti na cirkevnom liturgickom živote. Na začiatku každej vyučovacej témy by mali byť žiaci oboznámení s

				cieľmi a východiskami výučby, tematickými obsahmi, spôsobom realizovania programu práce, ako i so spôsobom hodnotenia ich práce. Realizácia výučby: Výučba sa realizuje cez nasledovné druhy : -teoretickú výučbu (35 hodín)
II. – KNIHA KNÍH 2.Biblia - Kniha kníh 3. Vznik a rozdelenie Biblie	- vysvetliť žiakom aká kniha je Biblia -Biblia ako kniha života cez ktorú sa prihovára Boh - vysvetliť, prečo ju nazývame Kniha kníh - vysvetliť žiakom odkiaľ Biblia pochádza - kto je jej autorom - proces vzniku Biblie - materiály, na ktoré sa v minulosti písalo	Kognitívny aspekt - žiak si uvedomí prečo je Biblia pre nás taká dôležitá - spozná ako vznikla Biblia, ako je rozdelená Stará a Nová zmluva - vie vymenovať materiály, na ktoré bola písaná	Biblia, rôzne preklady Biblie -prezentácia o Biblii - práca z Bibliou- hľadanie kníh - pieseň: Čítaj Bibliu... spevník pre deti - vypracovanie pracovného listu k daným témam, kvíz	-praktickú výučbu (1 hodinu) Miesto realizácie výučby: .teoretická výučba sa realizuje v učebni -praktická sa realizuje v chráme Božom –

4. Preklady Biblie 5. Ako čítať Bibliu	- žiak sa dozvie o trojakom delení Biblie – podľa pôvodu, podľa doby vzniku a podľa obsahu; naučí sa poznávať jednotlivé názvy kníh a ich biblické skratky - vysvetliť žiakom ako k nám prišla Biblia - vymenovať preklady Biblie - žiak sa dozvie aj o šírení Biblie - vysvetliť žiakom ako majú postupovať pri čítaní Biblie - poukázať na pomôcky, ktoré môžu pri čítaní Biblie používať	- žiak vie vymenovať akými spôsobmi delíme Bibliu a podľa akých kritérií - vie, čo je to biblická skratka - žiak vie vymenovať najdôležitejšie preklady Biblie - vie, ako preklady vznikali, kto sa o ne zaslúžil, prečo boli preklady dôležité - žiak pozná základne rozdelenie Biblie, vie sa orientovať Afektívny aspekt - žiak si buduje pozitívny vzťah k Biblii, vníma ju ako prameň múdrosti a poznania Boha, žiak je vedený k túžbe čítať Božie slovo a zamýšľať sa nad obsahom Jeho učenie		zúčastnením sa Služieb Božích Didakticko – metodické návody pre realizáciu výučby: - Úvodné hodiny by mali byť naplánované tak, aby prispeli k vzájomnému zoznámeniu sa žiakov, oboznámeniu žiakov s cieľmi, východiskami a vyučovacími obsahmi, tiež i začiatkový prehľad učiteľa o predchádzajúcich znalostiach a postojoch skupiny z oblasti náboženskej výchovy Slovenskej evanjelickej a.v. cirkvi. - Realizáciu programu treba konať v súlade s princípmi súčasnej
--	--	---	--	--

				aktívnej výučby, ktorá podľa svojej dynamiky podporuje žiakov na výskumný a problémový prístup k obsahovým témam.
III. – PREDDEJINY SZ		Kognitívny aspekt:		
6. Stvorenie sveta	-zopakovať a prehliť príbeh stvorenia	- žiak si uvedomuje aké je dôležité poslúchať Pána Boha	príbeh O stvorení (1M1)	
7. Človek a pád	- poriadok stvorenia /poradie stvoriteľských dní/	- prečo nás varuje pred pokušením	-pieseň „Je veľký náš Boh“ (KTS 110)	V priebehu realizácie treba dávať dôraz najmä na skúsenostné a formatívne, menej na kognitívne a informatívne.
8. Kain a Ábel	- dať dôraz na Božie stvoriteľské Slovo	- uvedomuje si, čo je to pokušenie a chce mu vzdorovať	-biblický príbeh o páde človeka (1M 3) sprevádzaní ilustráciami (prispôsobené veku žiakov)	
9. Noách	-upevniť príbeh stvorenia prvých ľudí	- žiak je vedený k nesebeckým prejavom lásky voči súrodencom	- príbehy o neposlušnosti	- Kvalita výučby sa dosahuje realizáciou obsahu výučby v súlade s modernými pedagogickými požiadavkami s použitím rôznych metód, foriem práce a učebných pomôcok.
	- ako boli stvorení	- učí sa ovládať svoj hnev a nezávidieť svojim bližným	- biblický príbeh Kain a Ábel /1M 4/	
	- akú úlohu dostali od Stvoriteľa		- prezentácia na tému „Hriech“	- Majúc na zreteli požiadavky osnov
	-vysvetliť žiakom ako žili prví ľudia v raji	- žiak chápe význam dôvery Bohu a jeho starostlivosť o človeka		
	- ako rešpektovali Božie rady a v čom zlyhali			

	- vysvetliť, kto je satan a ako oklamal Adama a Evu - vysvetliť čo je hriech a prečo sme hriešní - zopakovať a prehliť príbeh Kaina a Ábela - aký bol ich súrodenecký vzťah - vysvetliť v čom Kain zlyhal a aké to malo následky - vysvetliť význam obetovania - zopakovať príbeh Noácha a vysvetliť žiakom, aké je dôležité poslúchať Pána Boha a dôverovať jeho sľubom - poukázať na rodinu a význam súdržnosti v rodine	- vie, že poslušnosť je dôležitá <i>Afektívny aspekt</i> - uvedomuje si hodnotu stvorenie pre človeka - formuje si vzťah k ochrane prírody - uvedomuje si potrebu odpustenia, vyznávania svojich hriechov Bohu - upevni si dôveru v Boha - uvedomuje si, že aj on môže prispievať k dobrým vzťahom v rodine	- pieseň „Dávaj pozor“ /KTS 208/ - biblický príbeh o Noáchovi /1M 6,7,8/ - vypracovanie pracovného listu k daným témam, kvíz	vyučujúceho programu a možnosť presunu vyučujúceho obsahu do pedagogicko-didaktického riešenia, učiteľ treba aby bral do úvahy psychologické faktory realizovania výučby – vek žiakov, úroveň psychomotorického rozvoja, záujmy, schopnosti, a motiváciu žiakov. - Pri realizácii modernej výučby učiteľ je zdroj vedomostí, tvorca, organizátor a koordinátor žiackych aktivít vo vyučovacom procese. - Výučba je úspešne realizovaná, ak je žiak pripravený pochopiť Cirkev ako priestor pre
--	---	--	--	---

				uskutočnenie svojej osobnosti prostredníctvom spoločenstva s blížnymi a Trojjediným Bohom, ktorý sa stáva zdrojom a plnosťou jeho života.
IV. – SVEDKOVIA VIERY SZ	- zopakovať a prehliť príbeh o Izákovi a Rebeke - vnímať Rebeku ako ochotnú a milú ženu - predstaviť sluhu, ktorý dôveruje Pánu Bohu a prosí o jeho požehnanie - Izák prijíma Rebeku za manželku - opísať súrodenecký vzťah medzi Ézavom a Jákobom - ich rozdielne povahy a nerovnaký vzťah rodičov k ich dvom synom	Kognitívny aspekt - žiak si uvedomuje, aké je dôležité dôverovať Pánu Bohu - učí sa odovzdávať mu svoje starosti - chápe potrebu dobrých súrodeneckých vzťahov - vie, že každý člen rodiny by sa mal snažiť o udržanie dobrej a príjemnej atmosféry v rodine - žiak je vedený k pravdovravnosti pred Bohom a ľuďmi - žiak si uvedomuje, že klamstvo a podvod zraňujú - vedú k hanbe a	-biblický príbeh o Izákovi /1M 24/ -biblický príbeh – Ézav a Jákob /1M 25-35/ -biblický príbeh o Jozefovi /1M37-46/ - prečítanie niektorých textov -pozeranie filmu o Jozefovi -pieseň Kráľovi kráľov - /KTS 267/ - vypracovanie pracovného listu k daným témam, kvíz	Evaluácia vyučby: Evaluáciu vyučby, učiteľ realizuje vyučbu na dva spôsoby: - hodnotením reakcií žiakov (cez evaluačné listky); - preverovaním vedomostí, ktorú si žiaci osvojili na hodine, Známkovanie
11. Izák a Rebeka				
12. Ézav a Jákob				
13. Jákob u Lámana				
14. Jákobov návrat				
15. Jozef a jeho bratia				

16. Jozef otrokom v Egypte	- žiak sa dozvie o Jákovom klamstve a dôsledkoch tohto klamstva tiež prečo otec Izák ustanovil Jáka za dediča a prečo Jákob uteká pred bratom - poukázať na dôvod prečo Jákob uteká pred bratom - vedieť popísať Jákovovo klamstvo a definovať ho ako hriech pred ktorým Jákob uteká a znáša následky - poukázať na Jákovu službu u strýka, o jeho úspechoch a neúspechoch - prehliadnúť príbeh o Jákovom návrate domov - vnímať jeho strach so stretnutia s bratom, ale	úteku pred ľuďmi a Bohom - pochopiť Jákovu túžbu po Božom požehnaní a zmierení - pomenovať niektoré biblické postavy, ktoré si odpustili a uviesť ich ako príklad - pochopiť, že pomsta ako spôsob riešenia konfliktov nie je správna voľba - rozoznávať dobro a zlo - vedieť, že Pán Boh je s ním aj v ťažkej situácii a dáva mu silu prekonať ju - naučiť sa trpezlivosti - viesť k znášaniu krivdy a dôvere k Bohu - vnímať, že poslušnosť Pánu Bohu prináša požehnanie a úspech	Opisné známkovanie sa môže konať: -ústnym spôsobom -písomným spôsobom, - pozorovaním správania sa žiaka Počet hodín po témach: I – ÚVOD – 1 II- KNIHA KNÍH – 5 III PREDDEJINY SZ – 5 IV-SVEDKOVIA VIERY SZ – 7 V-KREŠŤAN A MODLITBA – 4 VI-CIRKEV – BOŽIA RODINA – 7
----------------------------	---	---	---

	aj ich vzájomné zmierenie - popísať žiakom vzťah Jozefa a jeho bratov, ich žiarlivosť a hnev pre sny, ktoré Jozef mal a s ktorými sa netajil ale ich rozprával ako bratom tak i rodičom - spoznať príbeh o zrade a pomste Jozefových bratov - predaj Jozefa do otroctva a klamstvo otcovi - sledovať životný príbeh Jozefa počas jeho pobytu v Egypte - Jozef zostáva verný svojej viere v Boha aj v postavení otroka - Jozef nespravodlivo odsúdený - väzeň - spoznať faraónove sny	- pochopiť, že Pán Boh dokáže obrátiť zlé na dobré - vnímať prekážky ako skúšky odvahy a viery <i>Afektívny aspekt</i> - vie prejavíť ochotu pomôcť, urobiť aj niečo na viac - chápe vzájomnú lásku ako dôležitý pilier pre manželstvo a rodinný život - chápe, že cez vzájomné odpustenie môžeme nachádzať cestu k sebe - učí sa vnímať klamstvo ako chybu, ktorá sa nakoniec obráti proti klamárovi - uvedomuje si dôležitosť rodiny a tiež potrebu odpustenia a zmierenia		VII- CIRKEVNÝ ROK -5 EVALUÁCIA 1+1
--	---	--	--	--

	- žiak sa dozvie ako Jozef tieto sny vyložil a aká odmena ho čakala za to, že faraónovi správne poradil - dozvie sa o cestách bratov do Egypta - ako Jozef vystavil bratov skúške charakteru - spoznať príbeh stretnutia Jozefa s otcom a ako sa Jozef postaral o svoju rodinu	- vieru vníma ako spôsob prekonávania prekážok - oceňuje dôležitosť odpustenia v rodine a snaží sa sám prejavovať odpustenie v škole, rodine i prosit' o odpustenie iných - odmieta pomstu		
V.- KREŠŤAN A MODLITBA 18. Podstata a obsah modlitby 19. Čas, miesto a forma modlitby	- zopakovať a prehĺbiť si dôležité základy – čo je to modlitba, čo je jej obsahom a ako ho vyjadrujeme - akým spôsobom sa môžem modliť, - kedy a prečo sa modlíme, - kde sa modlíme	Kognitívny aspekt - dieťa si uvedomuje nevyhnutnosť modlitby v živote kresťana - vie pomenovať, čo je to modlitba, ako sa môžeme modliť, - kedy, kde a prečo sa modlíme, aký postoj máme mať pri modlitbe	prečítať výrok od Matky Terezy z učebnice str. 39 -novozmluvný text Matúš 7,7 -pieseň: Modli sa... spevník pre deti -novozmluvné texty: Lukáš 10,38-42, Matúš 6,5-8,	

20. Modlitba Pánova	- ako oslovujeme Pána Boha v modlitbe - dozvedieť sa o forme a postoji pri modlitbe - zopakovať modlitbu Pánovu – Otčenáš ako príklad všetkých modlitieb - pochopiť hlbšie a podrobnejšie prebrané jednotlivé prosby Modlitby Pánovej	- dieťa sa snaží prehĺbovať svoj modlitebný život - učí sa vyjadrovať prosby a vďaky nielen v osobnej modlitbe, ale i v spoločenstve triedy, rodiny, cirkvi - žiak vie vymenovať jednotlivé prosby Modlitby Pánovej - vie stručne povedať, čo je ich obsahom <i>Afektívny aspekt</i> - dieťa rozvíja svoj modlitebný život a prehĺbuje svoj vzťah - cíti potrebu modliť sa	-naučiť sa modlitbu Pánovu Otčenáš .. Matúš 6, 9-13, -príbeh o mníchovi /učebnice str. 43/ -ukážka knihy Malý katechizmus od Dr. Martina Luthera- vysvetlenie Modlitby Pánovej -vypracovanie pracovného listu k daným témam, kvíz Pieseň: Modlitbou každý deň... 251 KTS	
	podať základné poznatky o cirkvi, kto	<i>Kognitívny aspekt</i>	-ukázať fotografie kostolov, ukázať	

VI. – CIRKEV – BOŽIA RODINA	tvorí cirkev a aká je jej úloha a význam	- dieťa vie povedať, čo je cirkev, ako a prečo vznikla.	evanjelický spevník aj iné spevníky	
21. Vznik cirkvi	- zopakovať si kto založil cirkev a prečo	- vie, kto je jej hlavou a kto sú jej predstavitelia	-prezentácia kresťanských symbolov	
22. Úlohy cirkvi	- spoznávať okolnosti vzniku cirkvi, hlavu cirkvi, čo je cirkev	- vie, v čom spočívajú viaceré úlohy cirkvi a ako ich cirkev uskutočňuje	-navštíviť kostol ako aj služby Božie	
	-vysvetliť aké sú úlohy cirkvi:		-pieseň: Smieť žiť pre Krista ... 475 ES	
23. Služby Božie	- misijná	- vie pomenovať, čo je centrom Služieb Božích a čo patrí do ich poriadku	- vypracovanie pracovných listov k danej téme, kvíz	
	- diakonická			
24. Evanjelický spevník	- príkladný život			
	- vyučovacia	- vie vysvetliť slová ako „liturgia“, evanjelium, Krédo“ a podobne		
	-vysvetliť čo sú to Služby Božie a čo je ich cieľom	- žiak vie, ako sa orientovať v Evanjelickom spevníku, vie vymenovať, podľa čoho hľadáme jednotlivé piesne, antifóny, modlitby		
25. Evanjelický kostol	- vysvetliť čo je stredobodom evanjelických Služieb Božích			
26. Kresťanské symboly	- spoznávať, aký je poriadok Služieb Božích, naučí sa nové	- pozná aj iné spevníky		

	pojmy typické pre túto oblasť - oboznámiť sa s obsahom Evanjelického spevníka, ako je rozdelený a ako sa v ňom môže správne a pohotovo orientovať - oboznámiť načo slúžia kostoly, kto sa tam stretáva a prečo - vysvetliť akú úlohu majú jednotlivé súčasti interiéru – kazateľnica, krstiteľnica, oltár a pod. - spoznávať najdôležitejšie kresťanské znaky – symboly, naučiť sa čo symbolizujú a za akých okolností sa používali a používajú aj dnes	- žiak vie vymenovať, čo je súčasťou evanjelického kostola - vie, načo slúži kostol a prečo sa tam cirkev stretáva - vie, aké ďalšie bohoslužobné výkony sa dejú v chráme - žiak vie vymenovať niektoré kresťanské symboly - orientuje sa v nich a vie čo znamenajú a čo symbolizujú <i>Afektívny aspekt</i> - žiak vníma Služby Božie ako príležitosť prehĺbiť svoju vieru počúvaním Božieho slova, chválospevmi a modlitbami		
--	--	---	--	--

		- buduje si pozitívny vzťah ku kresťanským piesňam a prehlbuje tak svoju vieru -cíti potrebu návštevať Služby Božie		
VII. – CIRKEVNÝ ROK 27. Rozdelenie cirkevného roka - Vianočný kruh	- podať základné informácie o cirkevnom roku a hlavné rozdelenie cirkevného roka -naučiť sa aké sviatky a nedele tvoria vianočný kruh	Kognitívny aspekt - žiak vie vymenovať, čím sa začína a končí cirkevný rok, aké je jeho základné rozdelenie - žiak vie vymenovať sviatky a nedele vianočného kruhu	-novozmluvný text Matúš 1,18-24 – narodenie Pána Ježiša - Vianoce Marek 14-16 – smrť a vzkriesenie – Veľká noc Skutky apoštolov 1-2 – zoslanie Ducha Svätého- Svätodušné sviatky	

28. Veľkonočný kruh	- naučiť sa poznajúce sviatky priradiť k jednotlivým sviatočným dňom a nedeliám	- vie porozprávať aké biblické udalosti sa spájajú s Vianocami - uvedomuje si význam narodenia Spasiteľa	- ukážka kalendára-kedy sú ktoré sviatky - ručne urobiť papierový kruh – rozdelenie cirkevného roka	
29. Svätodušný kruh			Pieseň: Tichá noc ...60 ES	
30. Bezslávnostná časť CR	- naučiť sa, aké sviatky a nedele tvoria veľkonočný kruh - zopakovať si veľkonočný príbeh - naučiť sa, aké sviatky a nedele tvoria svätodušný kruh - spoznať podstatu svätodušných sviatkov - naučiť sa o sviatkoch a nedeliach, ktoré tvoria bezslávnostnú časť cirkevného roka	- žiak vie pomenovať sviatky a nedele veľkonočného kruhu - žiak si uvedomuje význam Kristovho utrpenia a vzkriesenia - žiak vie pomenovať sviatky a nedele svätodušného kruhu - vie, čo je obsahom a zvesťou týchto sviatkov - žiak vie vymenovať jednotlivé nedele a sviatočné dni, pozná ich význam <i>Afektívny aspekt</i>	Kristus vstal z mŕtvych...600 ES Duch Svätý ... 64 KTS - vypracovanie pracovného listu k danej téme, kvíz	

		-prejaví záujem o slávenie týchto sviatkov vo svojom cirkevnom zbore -vníma dôležitosť sviatkov pre svoj život		
--	--	---	--	--

KORELÁCIA S PREDMETMI:

1. Slovenský jazyk a literatúra
2. Dejepis
3. Zemepis
4. Biológia
5. Výtvarná kultúra
6. Hudobná kultúra
7. Občianska výchova

Pre realizovanie plánu a programu náboženskej výchovy – Slovenskej evanjelickej a.v.cirkvi pre piaty ročník odporúča sa nasledovná literatúra:

- BIBLIA – Stará a Nová Zmluva
- NAŠA CESTA – učebnica evanjelického náboženstva pre 5.ročník základných škôl; Tomáš Semko st.; Tranoscius, L. Mikuláš, 2010.
- ŽIVOT A VIERA (náboženská výchova pre 5.ročník základných škôl – evanjelické a.v. náboženstvo); Dana Naďová; Tranoscius, Liptovský Mikuláš v roku 2012.
- PRACOVNÝ ZOŠIT k učebnici náboženskej výchovy Život a viera pre 5.ročník základných škôl – evanjelické a.v. náboženstvo; Dana Naďová; Tranoscius, Liptovský Mikuláš, 2012.